

Pædagogisk læreplan for Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly 2020

Skals Børnehus

Skovbørnehaven Fredly

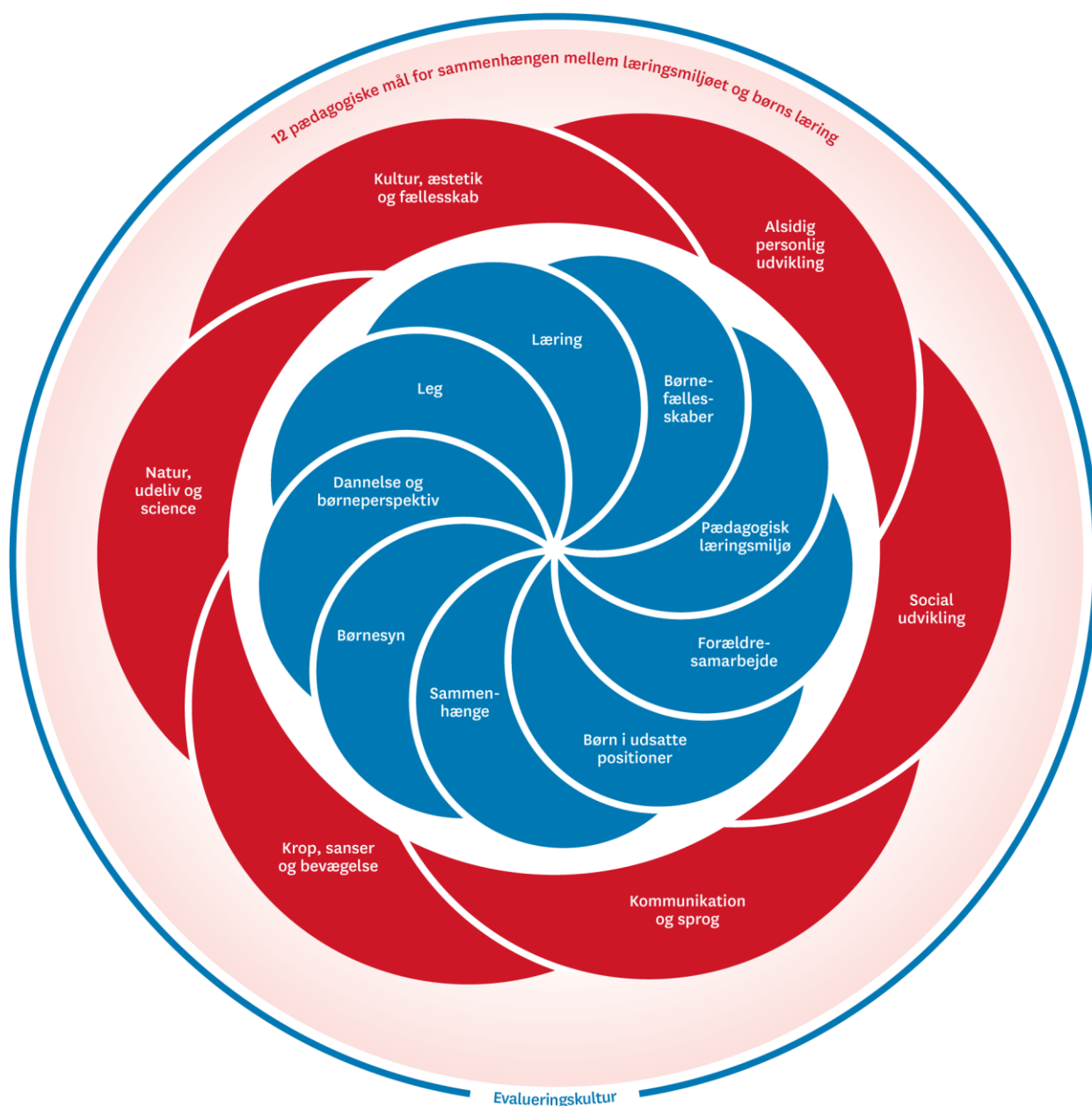

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse:

Rammer for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	side 3
Hvem er vi?	Side 4
Det pædagogiske grundlag	side 5
Læringsmiljø	side 7
Samarbejde med forældre om barnet og børnegruppens trivsel	side 8
Børn i udsatte positioner	side 9
Sammenhæng til børnehaveklassen	side 11
Barnesyn	side 12
Dannelse og børneperspektiv	side 13
Leg	side 14
Børnefællesskaber	side 15
Pædagogiske læringsmiljø	side 16
Inddragelse af lokalsamfundet	side 17
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	side 18
Det fysiske børnemiljø	side 18
Det psykiske børnemiljø	side 19
Det æstetiske børnemiljø	side 20
De seks læreplanstemaer	side 21
Alsidig personlig udvikling	side 21
Social udvikling	side 24
Kommunikation og sprog	side 26
Krop, sanser og bevægelse	side 28
Natur, udeliv og science	side 30
Kultur, æstetik og fællesskab	side 33
Evalueringskultur	side 35

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly er et helhedstilbud i Skals området, bestående af en skovbørnehave, en by børnehave og en vuggestue.

Skals Børnehus og Skovbørnehaven har fælles ledelse. En afdelingsleder der har kontor i Skovbørnehaven Fredly og en Børnehusleder der har kontor i Skals Børnehus

Skals Børnehus er en integreret institution med børn i alderen 0 – 6 år. Børnene er fordelt på 4 grupper; en førskolegruppe, to blandede grupper samt en vuggestuegruppe.

Børnehaven er beliggende i udkanten af Skals by, omkring børnehaven er en stor naturlegeplads med høje bakker, klatretræer, bålhytte, over dækket terrasse o.a. Nærmeste nabo er Skals Efterskole, Skals idrætscenter og Kildedalen, et naturområde, som nærmeste nabo.

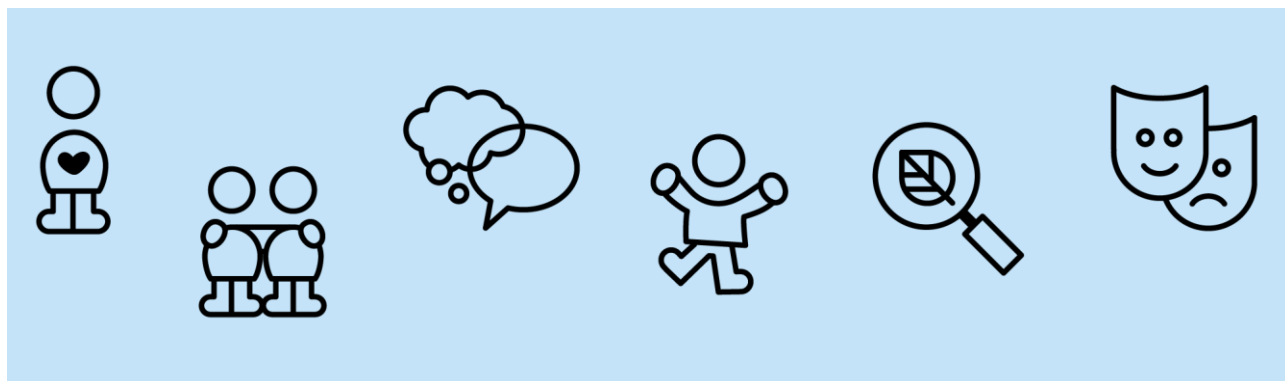
Skals Børnehus er normeret til 40 børnehavebørn og 18 vuggestuebørn.

Skovbørnehaven Fredly, er beliggende lige op af Borup Hede og Simested Å. Fredly har børn fra 3 - 6 år.

Fredly ligger i et naturskønt område, med hede, kilder, å og skov. Fredly bruger naturen som pædagogiske læringsrum

Skovbørnehaven Fredly er normeret til 35 børnehavebørn. Skals Børnehus er normeret til 40 børnehavebørn og 18 vuggestuebørn

Begge huse er medlem af de Grønne Spirer, der er en aktivitet under Friluftsrådet. Hvert år søges der om det grønne spirer flag, der hver dag vejrer i husenes flagstang.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Vi arbejder ud fra Viborg Kommunes Læringsssyn

Børn skal lære at lære gennem bevidste læringsstrategier, gode arbejdsvaner og evne til fordybelse

Børn har mange læringsbaner, og vi skal være opmærksomme på dem alle

Vi arbejder dynamisk med at finde de rette balancer mellem den intenderende, den realiserende, den formelle og den uformelle læring.

Pædagogisk læringsmiljø:

Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

I Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly betyder det:

- At vi holder samlinger.
- At vi arbejder pædagogisk med måltiderne.
- At vi arbejder pædagogisk med af og påklædnings situationer.
- At vi arbejder pædagogisk i uderummet
- At vi arbejder pædagogiske med rum og indretning

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly, har vi fokus på de pædagogiske rutiner i dagligdagen. Det er disse der danner rammen om de pædagogiske læringsmiljøer. I forbindelse med Skals Børnehus og Skovbørnehavens deltagelse i Barnet I Centrum – Viborg, har der været særlig fokus på måltiderne, børns deltagelse og demokratisk dannelse.

Praksisfortælling vuggestuen:

De ældste børn spiser sammen. I dag fik de pastasalat. I pastaen var en salattang. En af de ældste griber tangen og øser behændigt op til sig selv. Et andet yngre barn havde været lidt tøvende/afventende da jeg tilbød salaten. Det ældre barn gjorde tegn og gav det yngre barn lidt salat – han blev ivrig og skubbede sin tallerken frem og ”bad om” at få mere. Han gav sig straks til at spise.

Praksisfortælling børnehaven:

M., 3 år, er lige begyndt i børnehaven 1/8. og har en storebror på 4 år i børnehaven. Han har et meget lille ordforråd, har svært ved udtale, og er sød og smilende. Leger oftest alene, ”tusser” rundt i og omkring sandkassen alene eller sammen med storebror. Storebror gider ikke altid lege med lillebror. M. følger med, når vi skal tisse, vaskehænder og spise madpakke, skal på tur osv. Men tager endnu ikke selv initiativ til at lege med andre. Kun set en sjælden gang.

Jeg forsøger at tage ham med i fælles ting som fx forberedelse af for- eller eftermiddagsmad. En dag spurgte jeg ham, om han ville hjælpe, og det ville han gerne. Han bar sin egen kop ud

og var pavestolt, da han gik foran mig ud til bordet, hvor der var servering. Han var den første ved bordet, og følte at han havde hjulpet med at forberede formiddagsmad. Ved serveringen tog jeg M. med i samtalerne med de andre børn. Børnene smurte selv deres madder, også M. Vi snakkede, pjattede, lavede fis og hyggede. Magne var med i det hele.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi arbejder ud fra Viborg Kommunes forældresyn:

Børn og unge lykkes bedst, når de voksne omkring dem tager ansvar og samskaber.

Forældrene er de vigtigste mennesker i børn og unges liv.

Forældre vil altid deres børn det bedste.

Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og læring.

I Skals Børnehus og Skovbørnehave betyder det at:

- At vi arbejder ud fra en ligeværdig, åben og ærlig dialog.
- At vi har respekt for forskelligheder.
- At vi laver rum til small talk (når det er muligt), for at have kendskab til forældrene og de får kendskab til os.
- At vi laver månedsplaner, som informerer forældrene om aktiviteter. I Fredly informeres der på ugebasis
- Vi skriver dagbøger og laver billede dokumentation, der sendes ud til forældrene via AULA
- At vi inviterer forældrene til tværfagligt samarbejde med andre faggrupper, for at understøtte barnets læring, hvis nødvendigt

Praksisfortælling vuggestue:

L., storebror og mor kommer ind i garderoben. L. siger "nej tak", da han så mig. I stedet for at presse L. til at blive afleveret, snakker jeg lidt med mor og storebror. Pludselig rækker L. ud efter mig. Han vinker glad farvel til Mor og storebror.

Praksisfortælling børnehave:

Der afholdes en 3 mdr. samtale. M. har en lillebror i vuggestuen. Personalet oplever at M. selv skal gå over i hans egen garderobe for at tage tøjet af for derefter at løbe over til vuggestuegarderoben for at sige farvel til far. Personalet vil gerne, at far afleverer M. i hans egen garderobe, så der er kontakt med personalet fra M's stue til modtagelse af evt. beskeder. Selv om far har travlt, afleverer han børnene hver for sig, hvilket kan mærkes på M. trivsel, da far har al hans opmærksomhed på M i afleveringssituationen.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner:

Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

I Skals Børnehus og Skovbørnehaven betyder det:

- At vi har et tæt samarbejde og en åben dialog med forældrene.
- At vi skærmer for at undgå at barnet bliver ekskluderet.
- At vi guider for at få inkluderet hvis det er svært.
- At vi etablerer små fællesskaber.
- At vi sætter ord på, når og hvis det er svært, eller hvad det ellers handler om (kultur/religion).

- At vi sender skriftlig information i forhold til forældrene, hvis/når det er nødvendigt, i samarbejde med de berørte børn/forældre.
- At vi har tværfagligt samarbejde for at støtte barnets udvikling.
- At vi hjælper og guider når det er nødvendigt.

Praksisfortælling vuggestuen

Når et barn ikke er i trivsel i den store gruppe, tilbyder vi det en aktivitet alene eller sammen med andre børn, så vedkommende føler sig godt tilpas og kommer i god leg. Eks. To af de ældste børn har det lidt svært en morgen og bliver forstyrret af at de yngste børn tager deres legetøj . Jeg spørger dem, om de har lyst at lege på badeværelset med deres legetøj, som er små kopper, dukker og minikomfur/-håndvask? Det har de begge og de får en rigtig god leg igang, hvor de hygger og griner, hældes vand i kopperne, vasker og pjasker.

Praksisfortælling børnehaven

Det er formiddag og alt personalet er mødt ind. Jeg gør klar til børne-meditation og inviterer M. med ind som det første barn. Det er ikke alle dage, at M. ville tage imod sådan en invitation, men han vil gerne med og han kommer ned at ligge på ryggen på en madras på gulvet og får et tæppe over sig, så han ligger dejlig varmt.

Jeg sætter sommerfuglen på min hånd og starter med at lave en body-scan.

I dag virker det som om M. har dejlig meget ro i kroppen og han ligger helt rolig med åbne øjne under hele meditationen.

Da sommerfuglen lander på hans ene skulder, fortæller den ham, at han er en god ven. Det så sommerfuglen nemlig, tidligere på dagen da M. sad stille og roligt på sin stol sammen med en af sine gode venner og kiggede i en spændende bog.

M. er på det tidspunkt allerede nået et lag ned i meditationen, men da han hører de dejlige ting som sommerfuglen siger om ham, er det tydeligt at se på hans øjne, at han modtager de anerkendende ord.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

I Skals Børnehus og Skovbørnehaven betyder det:

- At vi arbejder ud fra **TOPI**. (<https://viborg.dk/service-og-selvbetjening/born-unge-og-familie/radgivning-og-vejledning-til-familier/topi-tidlig-opsporing-og-indsats/>)
- At vi laver aktiviteter der styrker børnenes forståelse for fællesskabet.
 - 1: samarbejdsøvelser
 - 2: vente på tur og lytte på hinanden
 - 3: højtlesning
 - 4: koncentrationsopgaver (korte perioder)
 - 5: ansvar i hverdagen (oprydning efter leg og måltiderne)
- At vi mødes på tværs af enhederne, så førskolegrupperne får kendskab til hinanden.
- At vi får besøg af 0-klasselærerne og SFO-personalet i børnehaven.
- At vi holder store byttedag = en dag i skole.
- At vi laver skriftlig og mundtlig overlevering til skolen i samarbejde med forældrene.
- At vi laver heldags aktiviteter for alle førskolebørn (på tværes af enheder).
- At vi gør brug af kunne låne efterskolens hal til at få udviklet børnene motorisk så meget som muligt.
- At vi er opmærksomme på at alt foregår inden for barnets zone for nærmest udvikling.

Praksisfortælling

For at førskolebørnene får kendskab og mulighed for at danne venskaber på tværs af husene, aftales der forløb hvor børnene mødes i henholdsvis Fredly og Skals Børnehus. Året slutes af med et heldagsforløb med naturvejleder i Undallslund Natur skole.

Vi oplever at børnene er begyndt at interessere sig for hinanden og danne legegrupper på tværs.

Før Corona hentede børnenes forældre dem, hvor der blev serveret kaffe/the og kage, hvilket betød at alle havde mødt hinanden inden skolestart.

Barnesyn:

Vi arbejder ud fra Viborg Kommunes børnesyn:

Børn og unge forventes at gøre det bedste de kan. Det er de voksne, som skaber forandring.

Børn og unge har både ret til og udvikles gennem aktiv deltagelse i sunde fællesskaber.

Børn og unge skal selvstændiggøres til voksenlivet.

Alle børn og unge har værdi og potentiale og skal blive så dygtige, de kan.

Med udgangspunkt i at "det at være barn, har en værdi i sig selv. Børn kan ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år" (dagtilbudsloven §8)

I Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly betyder det at:

- At vi følger børnenes fokus og det de er optaget af.
- At vi lader børnene komme med input til månedsplanens aktiviteter.
- At vi lader børnenes ideer bliver virkeliggjort og vi ser deres begejstring over at blive hørt.
- Vi er ikke så låst fast af regler at vi ikke kan følge børnenes spor.

Praksisfortælling vuggestuen

De yngste børn, minimusene, sidder og spiser middagsmad. Vi er 3 pædagoger/studerende til at spise med pt. 7 børn i alderen 7 mdr – 1 ½ år. Nogle dage sover 1 – 2 børn endnu formiddagslur, andre dage er alle til bords - i dag spiser 4 børn boller i karry. Jeg hjælper en 1 årig med at spise. Han spiser meget gerne selv med fingre og er lige begyndt at øve sig på at holde på sin ske og føre den op til munden, når jeg har hjulpet ham med at få lidt mad på: det går rigtig fint. Jeg spørger om han vil have noget at drikke og stiller et glas med lidt vand foran ham. Han bøjer hovedet lidt frem og åbner munden - gentager det – jeg støtter hans hænder i at få fat om glasset. Så løfter han selv glasset og drikker. Efter hver tår kigger han glad og tilfreds over på mig - tydeligt stolt af sig selv. På min anden side sidder en lidt ældre, som "kan det hele selv": han spiser skiftevis med sin ske og med fingre, nyder maden i fulde drag, siger med babytegn og lyde til om at få mere mad. Da alle er mætte, bærer hænder, ansigt, hår, bordet og gulvet præg af dagens menu – ingen er i tvivl om, at her har været fest!

Praksisfortælling børnehaven

En fredag formiddag spurgte nogle børn "Skal vi på tur i dag?". Vi spurgte, hvor de gerne ville hen, og de svarede "Tipi-pladsen!". Vi voksne havde egentlig andre planer, men kiggede på hinanden og blev enige om at gå en tur ned til Tipi-pladsen med alle børnene. Vi startede ud med at bygge videre på vores huler, men børnene mistede hurtigt motivationen og viste i stedet interesse for at kaste med spyd og bygge en anden hule. Vi fulgte børnene,

der på naturligvis delte sig i to grupper med en voksen i hver gruppe, hvor de voksne fulgte børnenes initiativ, fantasi og virkelyst.

Der for forventes det at det pædagogiske personale arbejder efter Viborg Kommunes samarbejdssyn:

Vi er opsøgende på allerede etablerede løsninger, inden vi selv opfinder en ny.

Vi er både optaget af at finde de rette balancer mellem det nære, det tværgående og det store fællesskab

Vi opsøger og tilbyder hjælp

Vi er nysgerrige på andres succeser og deler vore egne

Dannelse og børneperspektiv:

Børn skal høres og tages alvorlig, som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

I Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly betyder det:

- At vi guider børnene til selv at prøve at løse små konflikter.
- At vi sætter ord på hvordan børnenes handlinger påvirker andre.
- At vi vil fokusere mere på andre kulturer der indgår i børnegrupperne.
- At vi bruger Ipad til at være undersøgende på spørgsmål der må dukke op.

Praksisfortælling vuggestuen

E. og Em. leger. E. opfordrer til fangeleg, men Em. bliver sur og siger bestemt, nej tak. E. giver ikke op og fortsætter med at opfordre og invitere Em ind i legen ved at grine og kalde hans navn. Jeg sætter ord på E's intention og opfordre Em. til at være med. Efter kort tids guiden finder de hinanden. De udvikler legen i fællesskab og nyder hinandens selskab længe.

Praksisfortælling børnehaven:

Vi holder samling og en voksen sidder mellem to børn. Det ene barn har meget snavsede hænder og den voksne siger: du skal lige gå ud og vaske dine hænder. Barnet siger: jeg vil gerne have V med. Den voksne siger: prøv at spørge om han vil med. Barnet spørger vil du med ud og vaske mine hænder. V svarer: jeg vil ikke vaske dine hænder, hvorefter barnet siger du skal ikke vaske mine hænder det gør jeg selv, jeg vil bare gerne have dig med ud på badeværelset. V svarer: jamen så vil jeg gerne gå med derud.

Leg:

Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af dagtilbud. I Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly betyder det:

- At vi giver børnene tid og plads til at udfolde sig i fri leg.
- At vi rammesætte lege i enkelte børnegrupper der ellers ikke giver hensigtsmæssige lege i resten af børnegruppen.
- At vi planlægger voksenstyrede lege for at gøre børnene opmærksomme på hinanden.

Praksisfortælling vuggestuen

Børnene har ofte leget på en hop-ud-bane, som vi voksne har skabt. I dag får et af de store børn lyst til at lave banen igen. Et egnet lavt bord til at hoppe fra står langt væk, han forsøger at skubbe det i den rigtige retning. Den voksne støtter op om initiativet og får et andet barn til at hjælpe med at skubbe. Barn 1 dirigerer ivrigt slagets gang. Han mangler en rampe at kravle op på bordet fra og får øje på en Boobles elefant langt væk. Den voksne guider og opmuntrer og drengen får synligt tilfreds med sig selv bakset elefanten på plads – legen kan starte!

Praksisfortælling børnehaven

Bogfinkerne har været i nettet og lege, og vi er nu på vej hjemad for at spise madpakker. Vi går samme vej hjem, som dagen før, hvor vi også havde været i nettet og lege. Nu spørger et barn ” Skal vi køre hjem”?

En voksen siger ”køre hjem – nej, vi kan jo sagtens gå, som vi plejer... Vi har jo ben, vi kan gå på”.

Barnet spørger igen ” Men skal vi ikke køre”? Og så fanger den voksne endelig, hvad barnet mener. Dagen før, havde vi leget en leg på vej hjem fra nettet. Legen hed ” Fredly rejser til Afrika” og barnet ville frygtelig gerne, at vi legede legen igen – det gjorde vi selvfølgelig. Legen bestod af bevægelser på rejsen for at komme til Afrika - vi skulle cykle fra Fredly til Aalborg, køre i tog til Kbh. og flyve til Afrika. Vi ankom til junglen i Afrika og listede nu ud og så en masse dyr i junglen. Børnene skiftedes til at bestemme, hvilket dyr vi skulle være (slange, tiger, elefant, kænguru osv.). Da turen ud i junglen var slut, skulle vi selvfølgelig hjem igen, via de forskellige transportmidler vi benyttede på turen derned.

Børnefællesskaber:

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.

I Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly betyder det at:

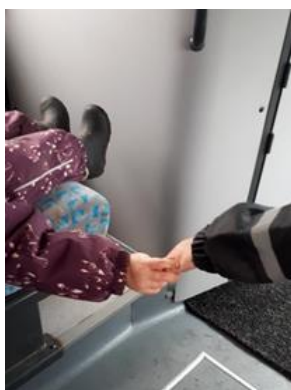
- Barnet bliver taget godt imod om morgenen
- Barnet guides eks. til at etablere venskaber.
- Barnet guides til at komme med i leg.
- Personalet opfordrer børnene til at være hjælpsomme og rummelige.
- Personalet giver børnene positiv benævnelse, når de hjælper hinanden (eks. siger "du er en god ven").
- Forældre opfordres til at deltage i fællesarrangementer i huset.
- Forældre opfordres til at støtte op om at deres børn etablere venskaber og dette kan/vil vi være behjælpelige med.

Praksisfortælling vuggestuen

Vi lavede rutchebane/motorikbane i vuggestuen. Både minimus og maximus deltog i dette. Alle de store børn var total klar, klatrede op og rutchede igen og igen. Nogle af de små prøvede med hjælp fra en voksen, imens andre observerede. K havde mod på at rutche, men kunne ikke komme op. Dette så E og . De hjalp, i fællesskab, K op på rutchebanen, E trak og A skubbede bagpå. K blev glad og løb med det samme om for at prøve igen. E og A blev meget stolte og blev motiveret til at hjælpe ham igen.

Praksisfortælling børnehaven

To børn har lavet en hule, O og KS. De leger far, mor og børn. K møder ind i børnehaven. O siger: "Se vi har lavet en hule. KS spørger K om hun vil være med til at lege i hulen. KS er moderen og O er faderen. KS spørger K om hun vil være storesøsteren, det vil hun gerne. De finder en masse ting de skal bruge i hulen. De leger i hulen i lang tid.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi gør brug af følgende:

- Besøg på bibliotek.
- Teaterbesøg.
- Små gåture.
- Oaser på legepladsen.
- Komme med til købmanden.
- Besøg i vuggestuen.
- Besøg på plejehjemmet.
- Samarbejde med idrætsforeningen.

Praksisfortælling vuggestuen:

Vi er pt.lidt afskåret fra vores normale praksis grundet corona.

Et eksempel fra tiden før: Vi går med en gruppe børn på besøg på en nærved liggende bondegård. Når vi ankommer byder konen på gården os velkommen på gårdspladsen, vi hilser på den store ivrige hund, går ind og kigger til hønsene, børnene får lov til at holde et æg, vi kigger på køer og kalve og forsøger at fange en kælen kat og nyde de små killinger. Til slut må børnene prøve at sidde på en rolig hest, hvis de har lyst, fodre tyrene, så foderet er tæt på at slippe op og endelig prøve at komme op i førerhuset på traktoren.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø:

- Vigtigheden af stuerens indretning. Har fokus på rummernes funktion og prøver at indrette rummene i rummene.
- Være udenfor så meget som, hvor vi gør brug af vores fantastiske arealer (både i Fredly og Skals), hvor der er plads til sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet.
- Vi skaber læringsmiljøer for børnene i dagligdagens rutiner og arbejder med børnenes selvhjulpenhed og motivation.

Praksisfortælling vuggestue:

Vi er udfordrede på vores indendørs fysiske rammer. Derfor fik vores studerende den ide at ændre på garderoben, så vi gjorde den til et aktiv. Efter at have fjernet pt overflødige garderober og opsat et væghængt bord, inviterede hun bl.a. til tumleleg. Bordet muliggjorde at en lille gruppe kunne spise frokost der.

Praksisfortælling børnehaven

Vi havde længe manglet lys og sol på legepladsen og besluttede derfor at få fældet en del træer mod syd. Herved opstod ”Skovmarken”, som er et stykke vild mark med en lille sti rundt om. Vi oplever nu, at Skovmarken bliver brugt af børnene på forskellig vis: til at gå eller cykle på den lille sti, til at trække sig tilbage på, når der er brug for finde ro og holde en pause, til at finde blomster og sommerfugle og snegle, til at bygge huler, til at spille fodbold og meget mere. Skovmarken har gjort vores legeplads og uderum større både mht. areal og børnenes udfoldelsesmuligheder, samtidig med at vi har fået mere lys og sol ind på legepladsen

Det psykiske børnemiljø:

Det psykiske børnemiljø, handler om børnenes psykiske velbefindende.

Vi har fokus på at skabe en tryk og positiv hverdag, med genkendelige rutiner.

Vi har fokus på at skabe tillidsfulde relationer, hvor børnene føler sig værdifulde i fællesskabet og udvikler selvværd og selvtillid.

Praksisfortælling vuggestuen:

Vi har skabt en struktur for vores aktiviteter og en inddeling af børnene i små grupper efter alder i såvel aktiviteter som til spisning. Eks: de store børn spiser sammen med en voksen, de griner, snakker og skændes om "min mor!" "Nej, min mor" i et væk. Når de har spist stiller de efter evne tallerkener til opvask. Så lister de så stille som mus i samlet trop til badeværelset (forbi de yngste børn, stadig spiser). Her hjælper de med at trække af tøj og ble, sidde på potte og vaske hænder, koncentrere sig og hygge sammen om "arbejdet".

Praksisfortælling børnehaven

Ude i gangen hænger der en stor tavle, med billeder som angiver de ting og aktiviteter, der skal foregå den givne dag, samt billeder af voksne og børn som viser tidspunktet de skal hjem. Denne tavle er med til at vise børnene hvad man skal i løbet af dagen og give genkendelige rutiner. I stedet for at børnene kommer og spørger os hvad de skal eller hvornår de skal hjem, får de muligheden for at kunne se det selv. Ved at de selv kan tjekke tingene og være mere selvhjulpne og selvstændige, bliver deres selvværd og selvtillid udviklet. Tavlen er også med til at børnene lærer at hjælpe hinanden og få skabt relationer og en større fællesskabsfølelse, da de kan kigge på den sammen og snakke om det billederne viser.
"Se mor vi skal til shelterpladsen i dag, det har jeg bestemt."

Det æstetiske børnemiljø:

Det æstetiske børnemiljø handler om samspillet mellem omgivelserne og børnenes sanser. Børnene skal have en oplevelse af at dagtilbuddet er et rart og behageligt sted at være.

Praksisfortælling vuggestuen:

Vi har et tiltag, der hedder Tidlig opstart. Her inviteres kommende børn/forældre på besøg i vuggestuen en time hver uge i måneden inden barnet starter. Eks: de store børn er på tur, små børn er på legepladsen med deres voksne, på stuen er to – tre små børn og en voksen. De nye forældre/barn kan i løbet af måneden lære rummet, indretningen, legetøjet, duften af mad, personalet og de kommende legekammerater at kende: begynde at skabe en relation og tillid til personalet.

Praksisfortælling børnehaven

Vi arbejder gerne i længere perioder med et emne i hele huset fx. Insekter, jægerstenalderen mf. Da det giver samhørighed på tværs af børnegrupperne, og vi oplever her at de kan finde et fælles tredje, i samtaler eller i leg på tværs af grupperne. Et eksempel på hvordan vi bla. arbejder med det æstetiske børnemiljø i børnehaven kunne være. I forbindelse med emnet insekter har vi sammen med børnene udsmykket stuerne med billeder af insekter vi har fundet på ture, og tegninger de selv har tegnet af de insekter vi har fundet.

Børnene har adgang til forstørrelsesglas, insektsuger, samt insektglas med forstørrelsesglas i, på legepladsen ligger der store træstubbe som børnene kan løfte for at undersøge og fange insekter i glassene. Der er også lavet et fint opslagsværk med insekterne der fundet på tur og på legepladsen som børnene kan bruge til at slå op i hvis de ikke kan huske hvad det nyfundne insekt hedder. Vi laver insekthoteller på legepladsen og har insekterne til at stå i terrier hvor børnene kan kikke på insekterne, snakke og undres over dem sammen

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvilke tiltag kalder læringsmålene på:

- Det pædagogiske personale skal have øje for hvilke intelligenser det enkelte barn lærer ud fra.
- Det pædagogiske personale møder børnene med en anerkendende og nærværende tilgang.
- Det pædagogiske personale skal have øje for hvilket af læringsrummene det enkelte barn vil profitere af.
- Det pædagogiske personale skal hjælpe børnene med mestringsstrategier der giver robusthed.

Hvilke tegn ønskes:

- Børnene har lyst til at deltage i fællesskabet.
- Børnene udviser udholdenhed.
- Børnene udviser glæde og nysgerrighed.
- Børnene udviser omsorg i venskaber.
- Børnene udviser robusthed ved at turde sige både til og fra.

Forældreinvolvering:

- Bevidsthed om vigtigheden af nærvær fra forældrene så barnet føler det er vigtigt.
- Bevidsthed om at det er vigtigt at det er et fælles ansvar, at være en forældregruppe, og vise at man har øje for andre børn og forældre.

Praksisfortælling vuggestuen

Det er eftermiddag og vi sidder ved bordet og spiser eftermiddagsmad. Nogle børn sover endnu. T (1,5 år) sidder ved bordet og spiser. Lidt efter vågner K. Birgitte henter K ind fra krybben, skifter ham og sætter ham til bordet ved siden af T. Han får en bolle. T kigger på ham, og rækker så ind over bordet for at tage et krus, som han giver til K. Han forsøger at få fat i kanden med vand, men kan ikke nå den. Han gør tegn til, at jeg skal hjælpe ham. Jeg tager kanden, og siger, at det er rigtigt K skal have vand. Jeg hælder vand i K's krus og T ser til. Jeg siger til ham, at det var godt han kunne hjælpe K med at få vand. T ser stolt ud.

Praksisfortælling børnehaven:

Vi er på legepladsen og det begynder så småt at regne. Børnene har termojakker på, så for ikke at blive for våde, trækker vi ind under halvtaget. En uges tid inden gjorde vi det samme og da foreslog jeg børnene, at vi skulle lave en gættekonkurrence. Det var de vilde med, så det foreslog jeg igen og den var de straks med på. Jeg startede med at komme med stikord til det de skulle gætte og børnene var meget ivrige og yderst deltagende og gode til at gætte med. Anderledes var det i forhold til sidste gang, at O. nu spørger, om han må være den der kommer med stikordene og det får han selvfølgelig lov til. Et par andre børn vil også gerne 'være den' og legen kører kort videre, så bliver det tørvej og de løber ud på legepladsen igen.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvilke tiltag kalder læringsmålene på:

- Personalet støtter op om venskaber og legefællesskaber
- Personalet skaber omgivelser, hvor hvert barn føler sig set, er trygt og respekteret. Alle børn mødes med positive forventninger.
- Personalet er opmærksom på at legen er grundlæggende for barnets sociale udvikling, da det er her barnet lærer at forhandle, samarbejde og løse konflikter selv.
- Personalet bruger læringsrum 1,2 og 3 (undersøgende, deltagende, observerende).

Hvilke tegn ønskes:

- Samarbejde,
- Hjælpsomhed,
- Kunne udtrykke/genkende/udvise glæde ved samvær.
- Kan løse små konflikter verbalt.
- Aflæsning af andres følelser i forskellige sammenhæng.
- Afkode andres lege herunder formelle/uformelle regler.

Forældreinddragelse:

- Opsøge opbakning fra forældre.

- Personalet skal være behjælpelige med at formidle, at barnet leger med andre børn i fritiden
- Dialog omkring trivsel, fællesskaber, empati og relationer med forældrene.
- Daglige samtaler.

Praksisfortælling vuggestuen:

Pædagog 1 støtter L. i at få ren ble og tage tøj på. Pædagog 2 er ved at give A. en ren ble på puslebordet. A. giver udtryk for at hun har brug for sin sut og kanin. Dette hører An. og Lu. ude fra grupperummet. De finder sut og kanin og kommer straks hen til døren. L. henter sut og kanin i døren og giver dem til A. L fortsætter igen med at tage tøj på.

Praksisfortælling børnehaven

Vi har spist frokost og er alle på vej ud på legepladsen.

Nogen af børnene er nået ud i garderoben og er begyndt at tage deres flyverdragter på. A Kan ikke rigtig selv få sin flyverdragt på. Hun prøver men opgiver og henvender sig til mig. Hun spørger om jeg vil hjælpe hende. Jeg sidder på en skammel og er ved at hjælpe et andet barn, så jeg kan ikke hjælpe hende lige nu. Jeg kigger på hende og siger " jeg er lige ved at hjælpe L, kan du ikke prøve at spørge M og han vil hjælpe dig"? A vender sig om og går hen til M. Hun spørger M om han vil hjælpe hende. M siger "ja". Han går straks i gang med at hive op i A's flyverdragt, så hun får den ordentligt på. Han lyner lynlåsen op og kigger så på A, hvorefter han siger: "nu skal du tage dine støvler på". A går til bage til sit rum og begynder at finde sine støvler frem. M begynder at tage sin egen flyverdragt på.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvilke tiltag kalder læringsmålene på:

- Personalet er opmærksom på hvilken position de skal befinde sig i, i guidning af barnet, for at støtte barnet bedst muligt.
- Personalet går foran og er rollemodeller.
- Personalet skal indtage en position, hvor de guider børnene i både tale og lyttepositioner.
- Personalet skaber en hverdag hvor, der er mulighed for at alle kan blive hørt (mindre grupper).
- At de voksne guider og sætter ord på dagligdagssituationer.
- At der er tid til kommunikation barn/voksen – barn/barn.
- At læringsmiljøet i børnehuset opfordrer til tale og leg med sproget.
- At personalet griber det børnene, er optaget af og deltager i samtalen omkring dette.
- At skabe nogle læringsmiljøer hvor rim/remser, bogstaver, tal og andet sprogfremmende materialer er tilgængeligt for børnene.

Hvilke tegn ønskes:

- Børne der har lyst til at bruge/lege/eksperimentere med sproget.
- At børnene spørger ind til ordets betydning.

- At børnene skriver "legeskrivning".
- At børnene bruger sproget i legen og til at løse små konflikter
- At børnene taler og lytter til hinanden.
- At børnene bruger de tilgængelige læringsmiljøer.
- At de voksne taler med børnene.

Forældreinddragelse:

- At personalet har en åben og ærlig dialog med forældrene.
- At personalet samarbejder med forældrene for at hjælpe barnet bedst muligt.
- Forældrenes indflydelse på børnefællesskaberne (det er vigtigt at de ser alle børn og ikke kun deres eget)

Praksisfortælling vuggestuen:

En voksen sidder sammen med nogle børn og tegner/klipper græskar, som børnene kan pynte med lim og små papirpynt. En stor dreng siger: "Græskar, ligesom du lavede - skar græskarmand!" Børnene drysser også silkepapir-småstykker på gennemsigtige ark, som lamineres. Vi tegner omkring børnenes hænder og fødder ovenpå de laminerede ark – og skriver børnenes navn på. Om eftermiddagen peger børnene på arkene, som hænger på ruden, på deres hænder/fødder og siger "min hånd - min fod".

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Hvilke tiltag kalder læringsmålene på:

- Aktiviteter og lege der tilskynder dem til at mærke og afprøve egne grænser, i deres eget tempo, men med guidning og udfordring hvis behov.
- Forlænge motionsugen og sætte ekstra fokus på krop, sanser, bevægelse samt kost og sundhed.

Hvilke tegn ønskes:

- Børn der efterspørger flere aktiviteter.
- Børn der udvikler sig og er opsøgende.
- Børn der udviser tryghed og klæde ved kropslige aktiviteter.
- Børn der kan benævne kropslige følelser.
- Børn der er i kropsbalance, hvad enten det er en stillestund eller en fysisk udfoldelse.

Forældreinvolvering:

- Vise og dokumentere hvad børnene er optaget af og derved inspirere forældrene til at lave aktiviteter i fritiden, der både styrker og træner børnenes motoriske kompetencer.

Praksisfortælling vuggestuen

Børnene bliver ofte udfordret på deres grovmotorik såvel ude som inde. Fx bygger vi af og til en hjemmekonstrueret rutschebane af den store måtte over ryggen på en sofa og med boobles som stige. Vi tilbyder også, at små og store får en rolig kontakt til deres krop ved massage. En dertil yndet sang/remse er "Bager Kager Søde": imens jeg synger sangen, berører jeg på forskellig vis barnets krop blidt (smelter smør, blander dejen), med tryk (ælder), og skubber barnet (kagen) ind i ovnen og trækker det ud igen (trækker i fødderne). Jeg sidder på madrassen sammen med nogle børn og spørger en af de små børn (1 ½ år) om han vil lege Bager Kager Søde? Han springer op og kommer hen til mig og lægger sig ned på ryggen nogenlunde i den stilling, han kan huske, han skal ligge i. Det er tydeligt,

at han kan huske legen blot ud fra mit spørgsmål. Han smiler forventningsfuldt, nyder de forskellige måder at blive berørt på og fryder sig da han bliver skubbet og trukket i til slut, og giver med mimik og lyde udtryk for at han vil prøve det igen og igen.

Praksisfortælling børnehaven

R og M leger sammen på bakken, de bestemmer sig for at de skal rulle ned ad bakken. De griner og har det rigtig sjove. Det lokker andre til som også begynder at trille med. Pludselig er der mange børn der triller ned ad bakken. De triller og griner i lang tid.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvilke tiltag kalder læringsmålene på:

- Personalet går forrest, i at skabe nysgerrighed, samt lyst til at udforske, og husker at vise begejstring.
- Personalet vil lave forløb med børnene omkring bevidstgørelse af miljø, genbrug, bæredygtighed. Affaldssortering, affaldsindsamling, hvad hører hjemme i naturen og hvad gør ikke, besøg af/på Revas.
- Personalet vil understøtte børnene, i at få naturoplevelser og skabe et læringsmiljø, hvor børnene er aktiv deltagende.
Krible krable lege, spireforsøg, bevægelsesformer i naturen, forskellige ture til strand, skov osv. Med tid til fordybelse.
- Personalet vil give børnene mulighed for at danne erfaringer med årsag, virkning og sammenhænge bla. ved ild, luft, jord og vand. Årstidernes skiftene. Antal, rum, form. Spiring.

Hvilke tegn ønskes:

- Fordybelse i naturaktiviteterne de er blevet præsenteret for.
- Glæde ved at komme ud i al slags vejr.
- Respekt for naturen
- Når de færdes ude, udvikler krop og sanser samtidig med at nysgerrighed og følelsesregistre udfordres.
- Er nysgerrig og stiller spørgsmål i forhold til naturen.
- Er optaget af kryb og kravl.
- Har tilegnet sig en alsidig viden om natur, science og miljø

Forældreinvolvering:

- Opfordre forældre til at bruge naturen i weekenden
- Opfordre forældrene til at lade børnene hjælpe med eks. affaldssortering.
- Opfordre til besøg på evt. naturskolen, åbent landbrug, høstdage.
- Samtale på gåture i naturen.
- Gøre brug af skriftlige praksisfortælling, dagligdags dokumentation.

Praksisfortælling vuggestuen:

Vi laver en aktivitet, hvor vi sammen med børnene vil nedfryse små legetøjsdyr i plastposer. Vi voksne har fundet mange dyr, har fyldt en stor kasse med vand og nogle små kopper o.l. til at øse vand op med. Hvert barn vælger et dyr og får hjælp til at putte det i en pose, og til at fylde vand i posen og binde knude på. Børnene er utroligt ivrige, kommer i flow og leger med vandet/producerer den ene pose efter den anden. Til slut hjælper hvert barn med at bære sit dyr til fryseren. Løber tilbage og vil lave en mere!

Vi finder som så ofte snegle med hus sammen med børnene på hybenbuskene på legepladsen. Et barn har ikke lyst til at holde sneglen i sin hånd, så den kan kravle. Den voksne viser barnet, til stor morskab og studier, at sneglen kan kravle på den voksnes hånd eller fx på barnets jakkeærme, i en spand/på et blad. Efter noget tid har bar-

net overvundet sin utryghed ved at røre ved sne-
gle og har fundet sin egen måde: han løfter dem ved kun at røre ved huset og tør gå med
en snegl på sit ærme! Synligt stolt!

Praksisfortælling børnehaven

Vi arbejder i en periode med jægerstenalderen, og i den forbindelse laver vi spyd og øver os i at gå på jagt. Vi øver os i at bevæge os sammen som gruppe, lytte efter dyre lyde, se efter dyrespor og veksler. Børnene er meget optagede af det og det er en aktivitet de selv tager initiativ til når gruppen er på ture efterfølgende. Som en dag hvor gruppen går fra grusvejen ind i skoven. Tre drenge kommer hen og siger; Hey skal vi ikke lege den der jæger leg. Jo svare jeg; kan i se nogle dyre spor? En af drengene siger med begejstring i stemmen; ja her er en sti (en dyreveksel) de to andre drenge kommer hen til ham for at se vekslen. Ja mand siger de begejstret og peger hvor godt. Skal vi følge den spørg jeg? Ja siger de også er vi i gang vi følger vekslet. Drengen der fandt vekslet leder an og de andre følger. Drengenes begejstring for at se hvad der er for enden af vekslet, har nu smittet af på resten af gruppen der nu også følger trop. Pludselig stopper det. En af de andre drenge får øje på en ny veksel han gør de andre opmærksomme på det. Og den samme begejstring som før er der og en ny jagt er startet. Sådan stiftes drenge og piger til at finde nye veksler. En almindelig gåtur udviklede sig til en opmærksomhed på dyre spor, lorte og hvad dyr ellers efterlader sig. Alle børn var med i legen der blev lyttet og alle fulgte nysgerrigt med i hvad der skete.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvilke tiltag kalder læringsmålene på:

- Det pædagogiske personale skal give barnet mulighed for at opleve demokrati i daginstitutionen, så de oplever, at de er en del af fællesskabet og får indflydelse på hverdagen.
- Det pædagogiske personale skal give barnet mulighed for at arbejde med forskellige udtryksformer.
- Det pædagogiske personale skal give barnet mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige traditioner.
- Det pædagogiske personale skal gøre barnet bekendt med andre kulturer.
- Det pædagogiske personale skal understøtte skabende virksomhed og æstetik, der er både indtryk og udtryk.

Hvilke tegn ønskes:

- At børnene aktivt kommer med ideer, og forslag til hvad der skal laves af aktiviteter i daginstitutionen.
- Børnene selv tager initiativ til at tegne, male og spille teater.
- At børnene får nogle indtryk, som de selvstændigt gør udtryk gennem tegning, tale, sang.
- At børnene inspireres til at videreudvikle deres leg gennem planlagte aktiviteter

- At børnene har kendskab til og snakker om forskellige traditioner.
- At børnene har et kendskab til, at der er forskellige traditioner i de forskellige kulturer og religioner.

Forældreinvolvering:

- At forældrene støtter op om forskellige kulturelle arrangementer i børnehaven
- At personalet gennem ligeværdig dialog og samspil, giver alle forældre mulighed for at tage del i et gensidigt forpligtende samarbejde omkring dagtilbuddets hverdag og fællesskab
- At personalet møder forældrene ligeværdigt uanset baggrund, kultur og religion.

Praksisfortælling vuggestuen:

Den voksne havde fundet en pose kartofler og genbrugsspiseskeer, som måtte leges med udenfor. Ideen var at børnene skulle lege med kartoflerne og øve sig i at balancere en kartoffel på spiseskeen fx fra den ene trillebør til den anden. Det var ok interessant for børnene og en udfordring, som de ældste klarede flot. Børnene tog dog hurtigt andre initiativer og hjalp hinanden med at flytte kartofler med hænderne, i spande, køre rundt med kartoflerne i trillebøren - i meget lang tid. De følgende dage fortsatte kartoffellegen, men nye lege opstod, så kartoflerne blev brugt til at lave mad i gryder og spande.

Praksisfortælling børnehaven:

Vi er på legepladsen og to drenge er noget forargede over, at de go-carts de kørte på tidligere er blevet taget af nogle andre. Jeg spørger om de ikke kunne have lyst til at lege i legehuset, det legetøj der forefindes der. Den ene går hen og tager en spand hvori der til hans store overraskelse ligger en larve. Vi taler om, hvad det er for en slags larve han har fundet. Vi taler om larven, om den der død eller levende. Drengene undersøger den og finder ud af, at den er levende. Nu vil de gerne finde flere dyr. Vi går på jagt, og finder nogle snegle. Vi kigger også efter frøer. Et andet barn er kommet op til os, og spørger om han må være med. Der bliver sagt ja. Børnen taler om hvilke dyr der er hurtigst. Jeg foreslår dem at vi kan lave et væddeløb. Det vil de gerne være med til. Vi henter en plastikdug, hvor dyrene bliver sat på og så venter vi på at se hvem der er hurtigst. Jeg trækker mig stille fra legen, da jeg vurderer at de selv kan styre den. Legen varer ca. 30 min. og flere børn med snegle kommer til, de bliver alle inviteret til at deltage.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Den pædagogiske læreplan er grundlag for det pædagogiske arbejde i Skals Børnehus og Skovbørnehaven Fredly. Den er udgangspunktet, på personalemøder og gruppemøder, for de pædagogiske diskussioner og refleksioner.

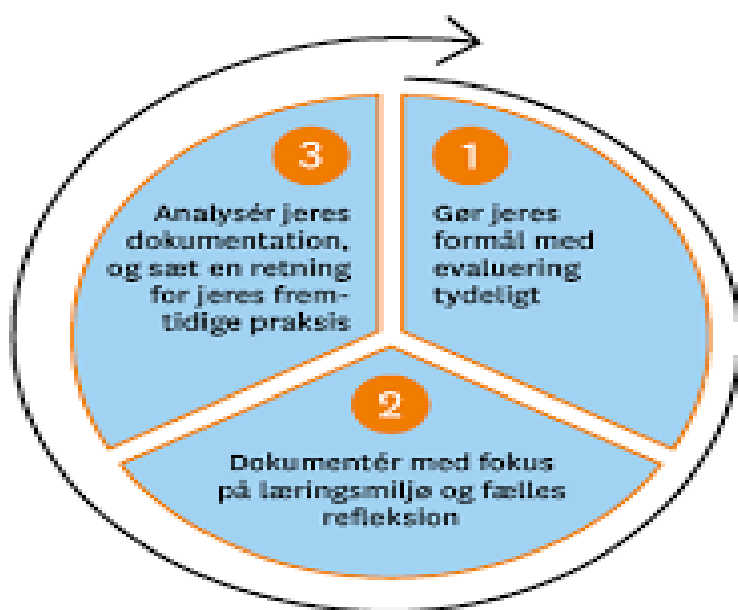
De pædagogiske rutiner i dagligdagen og planlagte forløb indgår i halvårshjulet.

Vi anvender SMTTE-modellen til alle planlagte forløb og ud fra den fastlægges hvilke læreplans-temaer, der er i fokus til evaluering. Vi anvender som regel praksisfortællinger og/eller billede dokumentation, som dokumentation. Vi benytter Marte Meo metoden, til at opretholde fokus på de 5 principper.

Evalueringen bruges til at ændre/udvikle den pædagogiske praksis, både på personalemøder og stuemøder.

Vi arbejder på at udvikle en systematik i forhold til evaluering og indsamling af dokumentation, for at styrke dels den løbende udvikling af praksis og for at styrke evalueringen af læreplanen.

Vores mål er at skabe en mere fælles evalueringskultur, ud fra nedenstående model. Det kommende år vil det være vores fokus.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi evaluerer efter KVALid, der er et redskab til dialog, evaluering og udvikling af **kvalitet** i dagtilvud med afsæt i det fælles pædagogiske grundlag.

